

7/3314

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-2120
Konu : Soru Önergesi

.05.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.05.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5956 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK'e ait 7/3314, Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/3315, İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM'a ait 7/3316 ve İstanbul Milletvekili Hasan MACİT'e ait 7/3317 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/3314 (3 sayfa)
- 2-Görüş 7/3315 (1 sayfa)
- 3-Görüş 7/3316 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/3317 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****: Ali Rıza ÖZTÜRK****Mersin Milletvekili****Esas No****:7/3314**

Mersin İli, Anamur ilçesi Köprübaşı Köylüleri 1996 yılında; SS Köprübaşı Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi aracılığıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın "Ortakların Mülkiyetinde Hayvancılık Projeleri" kapsamında sağlanan "damızlık düve edindirme" projesinden yararlanmak üzere girişimde bulunmuşlardır. Her hane 2 adet düve alacak şekilde 100 haneye kredi tahsis edilmiştir. Köylüler Anamur Noterliğinin 27.8.1996 tarih 8612 yevmiye no'lu taahhüt ve borç sözleşmesini imzalamışlardır. Kredi miktarı üye başına 286.250.000 TL olup, ilk iki yılı (27.8.1998 tarihine kadar) ana para ödemesiz sadece faiz ödemeli olup 5 yıl vadeli. Yani vade sonu 27.8.2001'dir. Projede hayvanların yurt dışından getirilip köylülere dağıtılması öngörüldüğünden önce hayvanların yurt dışından getirilmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Destekleme Genel Müdürlüğünce ihalesi yapılmış ancak Bakanlığın deli dana hastalığı olduğu nedeniyle hayvan ithaline getirdiği kısıtlama nedeni ile hayvanlar süresi içinde yurtdışından getirilememiş, bu sürede hayvanların parası kooperatif hesabına aktarılmış ve kooperatif üyesi köylüler hayvanlarına teslim almadan borçlandırılmışlar ve kredi faizi işlemeye başlamıştır. Hayvanların yurt içinden sağlanma yoluna gidilmiş, Mersin İl Müdürlüğünce ihale yapılmış ve ihaleyi üstlenen Eren Türk Firmasının Mersin Tarsus, İzmir Kemalpaşa, Edirne Uzunköprü ilçelerinden getirdiği hayvanlar, 1998 yılının yazında köylülere teslim edilmiştir. Bu kapsamda Köprübaşı Köyü'nde 100 haneye, kredi borçlanmasından iki yıl sonra yani 1998 yılında ikişer inek verilmiştir. (Çünkü kredi borçlaması 1996 yılında olduğundan 1996 tarihinden itibaren kredi faizi işlemeye başlamıştır.) Ancak, köylüler ineklerini teslim aldıktan sonra Anamur İlçe Tarım Müdürlüğü veterinerlerince yapılan kontrollerde; ineklerde şap ve ineklerin doğumunu engelleyen "Brucellosis" hastalıkları olduğu tespit edilmiştir.

Bu hastalıklar nedeniyle ineklerin çoğu telef olmuş, geriye kalan inekler de uzmanlarca kontrol altına alınarak bu ineklerden sağlanan sütler imha edilmiştir. Tarım ve Köyişleri Bakanlığının köylülere verdiği hastalıklı inekler nedeniyle Köprübaşı Köyüne 1998-2003 yılları arasında karantina uygulanmıştır. Yani köylüler, Bakanlığın verdiği hastalıklı inekler nedeniyle 6 yıl hayvancılık faaliyeti yapamaz duruma düşürülmüştür. Köylüye Yurt dışından getirilip günlük 30 lt süt veren saf ırk damızlık düve hayali kurdurtan Tarım Bakanlığı yetkilileri köylülerin hayal kırıklığına uğrattıkları gibi köylülere kredi+faizi nedeni ile ödeyemeyecekleri borç altına sokmuşlardır. Üyelere kişi başına verilen 138.000.000 TL teşvik kredisi üyelerin 1998 yılı 1999 yılı faiz borçlarına mahsuben bankaca tahsil edilmiştir. Yani köylüler fiilen kullanmadıkları paranın faizini ödemek zorunda kalmışlardır. Daha sonra aradan uzun yıllar geçtikten sonra 2008 yılı Şubat ayında T.C.Ziraat Bankası, 2.630.87 YTL alacağın takip tarihinden itibaren işleyecek % 22 faizi, %5 BSMV icra masrafları ve avukatlık ücreti ile birlikte tahsili için üyelere karşı Anamur İcra Müdürlüğünce icra takibi yapılmıştır. Buna göre;

SORU 1) Somut olayda köylülerin mağdur olmalarında köylülerin hiçbir kusurlu eylem ve işlemi bulunmadığı halde bu olayın sonuçlarından köylüleri sorumlu tutarak köylülerin faydalanmadığı kredi borcunu ve üstelik haksız uygulanan faizi ile birlikte hiçbir suçu ve günahı olmayan köylülerden tahsil etmek hak ve adalet kurallarına uygun mu? Vicdanlara sığar mı? Bu kredi borcunun ve haksız uygulanan faizlerin silinmesi gerekmez mi?

SORU 2) Köylülere hastalıklı inekler hangi kamu otoritesi ve kim ya da kimler tarafından verilmiştir? İnekler hastalıklı olduğuna ilişkin iddialar hakkında o tarihte herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatıldı ise bu soruşturmanın sonuçları ne olmuştur?

SORU 3) Köylüler ineklerinin sütünü satarak borçlarını ödemeleri söz konusu iken, inekler 2 yıl geç verildiği halde anaparaya yürütülen faizin inekler teslim edilmeden önce başlatılmasının gerekçeleri nedir? Bu hakkaniyetle bağdaşmakta mıdır?

SORU 4) Hastalıklı ineklerden dolayı Köprübaşı Köyü'ne 6 yıl karantina uygulanmıştır. Kamunun eylem ve işlemleri nedeniyle hayvancılık faaliyeti yapamayan köylülerimize tazminat ödenmesi konusunda herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Eğer yapılmadı ise, bunun gerekçeleri nedir? Köylüler üretim yapamaz duruma getiren sorumlular hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

SORU 5) Hastalıklı inek verildiği ve ineklerin bu sebeple telef olduğu, dolayısıyla bunlarda da kamunun sorumluluğu olduğu düşünülürse köylülerimize verilen kredinin ve işletilen faizin silinmesi konusunda işlem yapılması düşünülmekte midir? Şayet ana para tahsil etmeyi düşünüüyorsa; faizin silinmesi düşünülüyor mu?

SORU 6) Kooperatife ve bankaya ödemede bulunan buna rağmen hiçbir ödeme yapmamış gibi gösterilen kooperatif üyelerinin durumu hakkında herhangi bir işlem yapılmıştır? Yapılmadı ise yapmayı düşünüyor musunuz?

SORU 7) Sonuç olarak Bakanlığınızın kusurlu davranışları nedeni ile Anamur Köprübaşı köylülerinin başına gelen bu sorunlara köylüler yararına bir çare bulacak mısınız bulmayacak mısınız? Köylülere bu dertten kurtaracak mısınız? Kurtarmayacak mısınız?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Söz konusu kooperatife T.C. Ziraat Bankası kaynaklarından 18/10/1995 tarih ve 95/7418 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 1996 yılında 30.698.000,000 TL ile Bakanlığımız kaynaklarından işletme sermayesi olarak 1999 yılı fona dönen ödenek faslından 30/04/2000 vadeli ödemesiz dönem faiz ve sonraki (2) yıl anapara taksiti ve faiz ödemeli olmak üzere (3) yıl vadeli 5.000.000,000 TL ve 1999 yılı transfer programından 30/11/2000 vadeli ödemesiz dönem faiz ve yine (2) yıl anapara taksiti ve faiz ödemeli olmak üzere (3) yıl vadeli 10.000.000.000 TL kredi olarak kooperatife toplam 45.698.000.000 TL Devlet yardımı yapılmıştır.

T.C. Ziraat Bankası kaynaklarından 18/10/1995 tarih ve 95/7418 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ayrılan 9 trilyon TL ödenekten Bakanlığımızca kullandırılan 30.698.000.000 TL kredinin geri ödenmesinin takip işlemleri, Bakanlığımız ile T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü arasında yapılan 25/05/1990 tarihli protokole ek protokol hükümleri gereğince doğrudan söz konusu banka tarafından yapılmaktadır.

Bakanlığımız kaynaklarından tahsis edilen toplam 15.000.000.000 TL kredi ise "Tarımsal Kooperatiflerin Yatırım Faaliyetlerine Yapılacak Devlet Yardımı Yönetmeliği" kapsamında kullandırılmış olup, geri ödeme işlemleri yapılan protokol gereği Bakanlığımız adına T.C. Ziraat Bankası tarafından yapılmakta olup, kooperatifin vadesi gelen borçlarını ödememesi sebebiyle taahhüt ihlalinde bulunduğundan aynı yönetmeliğin 15.ve 18. maddelerini gereğince Bakanlık Makamının 28/05/2001 tarih ve 63 sayılı onayıyla tahsil olurlarına bağlanmıştır. İlgili kooperatife söz konusu yönetmelik dahilinde faiz uygulanmıştır. Ayrıca Bakanlığımızın tahsis emri ile açılan kredinin faizi kooperatif tüzel kişiliğine kullandırılmasıyla başlamaktadır. Kredi kullandırılmadan faiz tahakkuku yapılmamaktadır.

Bakanlığımız kaynaklarından kullandırılan ve herhangi bir sebeple borçları muaccel hale gelmiş kooperatiflerin kredi borçları için faizlerin silinmesi öngörülmemiş ancak 2002, 2004 ve 2006 yıllarında yürürlükte olan Yönetmeliğimize eklenen "Tarımsal Amaçlı

Kooperatiflerin Muaccel Hale Gelen ve Bakanlıkça Muacceliyet Oluru (Tahsil Oluru) Alınmış Borçlarının Yeniden Yapılandırılarak (5) Yıl Süreyle Ertelenerek Taksitlendirilmesine Dair" değişikliklerle bu durumda bulunan kooperatiflere kolaylık getirilmiştir. Ancak, söz konusu kooperatifin dosyasında yapılan inceleme sonucunda, yönetmelik değişikliklerinden yararlanmak için müracaatta bulunmadığı görülmüştür

Mersin İli Anamur İlçesi Köprübaşı Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin, programda olan Bozyazı İlçesi Çopurlu Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin programdan çıkma talebi üzerine, Bakanlık Makamı'nın 18/05/1996 tarihli ve 674 sayılı Olurları ile programa alındığı, uygulamakta olduğu (100 Aile x 2 Baş/Aile) 200 Başlık Süt Sığırcılığı Projesi kapsamındaki canlı demirbaşlarının yurt dışından temin edilmesi için ilk ihalesinin 05/06/1996 tarihinde yapıldığı, ihale üzerine kalan şirket ile kooperatif yönetim kurulu arasında 06/06/1996 tarihinde sözleşme imzalandığı, ancak bu dönemde yurt dışından hayvan ithalatının yasaklanması üzerine söz konusu canlı demirbaşların temin ve teslim işlemlerinin gerçekleşmediği anlaşılmıştır.

Ayrıca, Kooperatif Yönetim Kurulu tarafından, 26/11/1997 tarihinde proje kapsamındaki canlı demirbaşların yurt içinden temin edilmesi yönünde karar alındığı ve ihalenin 05/12/1997 tarihinde İl Tarım Müdürlüğü'nde yapıldığı; belirtilen tarihte yürürlükte olan tip ihale sözleşmelerinde, teslim edilecek damızlık gebe düvelerin "Tüberkülozis, Brucellosis ve Leptospirosis hastalıkları ile ilgili testlerinin yapıldığının ve test neticelerinin negatif olduğunun belgelendirilmesi", ve "en az üç aydır şap hastalığından, bir yıldır sığır vebası hastalığından ari olan sürülerden alındığının belgelendirilmesi" yönünde hüküm bulunduğu anlaşılmıştır.

Bu çerçevede, adı geçen kooperatife hastalıklı hayvan verildiği yönündeki iddianın, ihale sözleşmesi hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Öte yandan, teslimden sonra hayvanlarda şap ve/veya Brucellosis tespit edildiği, kooperatif çalışma sahasında 1998-2003 yılları arasında karantina uygulandığı ve bu dönemde elde edilen sütlerin imha edildiği konularında kooperatif dosyasında herhangi bir kayıt veya belge bulunmadığı anlaşılmıştır.